

СТРУКТУРА ОПИСУ КРАЩОЇ ПРАКТИКИ ПАРТИЦИПАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

1. **НАЗВА ПРАКТИКИ:** «БЕЗ МЕШКАНЦІВ НЕ ВДАСТЬСЯ. ГРОМАДСЬКІ КОНСУЛЬТАЦІЇ ЯК СТАНДАРТ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ГРОМАД»

• **НАЗВА СЕКТОРУ/ТЕМАТИЧНОГО НАПРЯМУ** *Бюджетний процес*

2. _____

3. БАЗОВА ІНФОРМАЦІЯ

Область	Черкаська
Тип громади	Селищна
Кількість населених пунктів	3, с. Білозір'я, селище Баси, селище Ірдинь
Кількість населення	8943

4. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОРГАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Повна назва підрозділу ОМС, відповідного за реалізацію практики	
Повна назва органу місцевого самоврядування ОТГ	Білозірська територіальна громада
Повна поштова адреса ОМС: (назва вулиці, номер будинку, назва населеного пункту, назва району, області; поштовий індекс)	19635, Черкаська обл. Черкаський район, с. Білозір'я, вул. Незалежності, 168
Телефон (з кодом міжміського зв'язку)	(0472) 30-04-00, 30-02-15
Адреса електронної пошти ОМС	26323367@mail.gov.ua
Офіційний сайт ОМС ОТГ	bilozirska.gromada.org.ua
ПІБ керівника ОМС ОТГ	Мицук Володимир Павлович
ПІБ керівника підрозділу ОМС, відповідного за	

реалізацію практики ОТГ

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ УЧАСТІ

Назва місцевого нормативно-правового документу	Опис процесу розробці (з точки зору залучення громадськості)	Яким документом і яким органом МС затверджено	Доступність і зрозумілість документа (1-10/1-10)
		Р І Ш Е Н Н Я Від 26 травня 2016 року №16-2VII Про затвердження Положення «Про консультації з громадськістю на території Білозірської сільської ради об'єднаної територіальної громади»	10

6. ОПИС ФОРМ ПАРТИСПАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Надання інформації	Консультування	Діалог	Активне залучення

7. ОПИС ЗМІСТУ ПРАКТИКИ

i. Період від початку розробки до впровадження практики (від місяць/рік – до місяць/рік)

Період від початку розробки до впровадження практики (від місяць/рік – до місяць/рік) 01.03.2016-01.10.2016 р.

ii. Опис проблем, для вирішення якої впроваджено практику – до 1500 знаків

Громадські консультації є частиною процесу побудови місцевої громади. Цей інструмент дозволяє вивчати перспективи і потреби інших, здійснювати спільний пошук конкретних рішень і дій, зрештою, переконувати, що метою цих дій є спільне благо. Це великий виклик, який стоїть перед органами місцевого самоврядування і мешканцями. Зробити більш доступними правила консультацій, у тому числі з бюджетних питань (а по великому рахунку всі питання стосуються того як ефективно витратити спільні кошти – кошти місцевого бюджету) - один із кроків у цьому напрямку. Це сприятиме зрозумілості, прозорості і відкритості у вирішенні питань місцевого значення.

iii. Опис діяльності і алгоритм впровадження практики, застосовані методи вирішення проблеми, цільова аудиторія, партнери – до 3500 знаків

Практика мала на меті, окрім поширення засад демократії участі, мобілізації і змістовної підтримки громадських активістів і лідерів місцевого самоврядування в ОТГ, створення та впровадження інституціоналізованих механізмів громадських консультацій. Безпосередньою формою участі мешканців громади у місцевому самоврядуванні і налагодженою ефективною взаємодією органів влади з громадськістю та врахування громадської думки під час формувань і реалізації місцевого розвитку і стали як свідчить наш досвід громадські консультації. Саме це дає можливість мешканцям ОТГ брати участь у

процесах розробки, прийнятті управлінських рішень з питань життя громади та здійснення громадського контролю за виконанням цих рішень. В нашій громаді цей процес почався само-собою з дуже маленького проекту встановлення каплички на території однієї із шкіл. Саме реалізуючи цей задум влада і мешканці Білозірської ОТГ зрозуміли наскільки важливо вивчити громадську думку, знати зібрані та подані зауваження і потім ґрунтуючись на отриманій в ході консультацій інформації прийняти спільне узгодження одного із запропонованих рішень, яке потім спільно втілюватиметься в життя.

У рамках практики представники громади:

- Розробили принципи проведення громадських консультацій у своїй громаді;
- Затвердили радою ОТГ Положення «Про консультації з громадськістю на території Білозірської сільської ради об'єднаної територіальної громади»
- Провели громадські консультації;
- Підсумували результати консультацій і представили їх мешканцям, місцевій владі, мас-медіа і громадським організаціям. Громадські консультації проводяться прозоро, в формі громадського діалогу, толерантно до різних аргументів і до кожного хто висловлює свою думку, охоплюються всі зацікавлені та забезпечується їм можливість висловитися інформація про мету та результат консультацій доступний всьому загалу. В основному консультації проводяться з ініціативи депутатів, виконавчого комітету, групи мешканців.

Метою консультацій є забезпечення участі мешканців Білозірської ОТГ у важливих для громади справах, у тому числі через інформування про заплановану діяльність та її результати, а також збір

інформації та пропозицій для використання при ухваленні рішень, що стосуються цієї діяльності, тобто консультації проводяться з метою вивчення думки або поданні зауважень та пропозицій мешканців щодо справи, яка розглядається, наданні відповіді на поставлені запитання та спільне прийняття одного із запропонованих рішень, які спільно будуть втілюватися в життя.

Громадські консультації з мешканцями проводяться:

- у випадках, передбачених законом,
- інших важливих для громади справах;

Громадські консультації проводяться зокрема, щодо стратегії розвитку громади, планів і програм у сферах, що належать до завдань громади.

У 2016 році у Білозірській ОТГ було проведено 3 консультації з громадськістю:

1. ПРО БУДІВНИЦТВО ХРАМУ «ПОКРОВИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ»

Назва населеного пункту, де проводилась консультація: у с. Білозір'я

Дата консультації: 14 червня 2016 року

Організатори: Іван Сідельник, настоятель релігійної громади

Предмет консультацій: чи потрібна громаді церква Київського Патріархату і виділення земельної ділянки під забудову

Метод консультації: опитування, відкрита зустріч з мешканцями

Як проходили консультації: оголошення по місцевому радіомовленню, друк анкети в газеті «Вісник Білозірський громади», інформування на сайті громади та районній газеті «Сільські обрії» www.bilozirska.gromada.org.ua

Проведено зібрання у Будинку культури з громадськістю.

Результати консультації: більшість мешканців висловила думку про те, щоб у громаді був побудований храм «Покрови Пресвятої Богородиці Української Православної Церкви Київського Патріархату» та визначились із місцем будівництва.

2. ПРО ПОНИЖЕННЯ СТУПЕНЯ БІЛОЗІРСЬКОЇ ЗОШ І-ІІ СТУПЕНІВ № 1

Назва населеного пункту, де проходила консультація: у с. Білозір'я.

Дата консультації: 14 квітня 2016 року

Організатори: батьківський комітет школи

Предмет консультацій: про використання вивільнених приміщень школи.

Метод консультації: відкрита зустріч з мешканцями.

Як проходили консультації: оголошення по місцевому радіомовленню, інформування на сайті громади.

Кількість учасників – 132 особи. Проведено батьківські збори.

Результати консультації: вирішено приміщення перебудувати на квартири для соціальної сфери села.

3. ПРО ОБЛАШТУВАННЯ ЗОНИ ВІДПОЧИНКУ НА ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ

Назва населеного пункту, де проходила консультація: у с. Білозір'я.

Дата консультації: 28 вересня 2016 року

Організатори: заступник сільського голови Грищенко І.А.

Предмет консультацій: про облаштування зони відпочинку.

Метод консультації: анкетування, зустрічі з мешканцями.

Як проходили консультації: оголошення по місцевому радіомовленню, інформування на сайті громади, розміщення анкети у «Віснику Білозірської громади».

Кількість учасників – 500 осіб.

Результати консультації: вирішено облаштувати зону відпочинку у центрі села Білозір'я.

Цільова аудиторія: безпосередніми учасниками заходів у Білозірській ОТГ стали понад 2000 мешканців громади, 2 ГО.

Проект був реалізований Фондом «Школа лідерів» (Варшава) та Фундацією польсько- української співпраці ПАУСІ та співфінансувався з коштів Польсько-канадської програми підтримки демократії, що фінансується в рамках Програми польської співпраці для розвитку Міністерства закордонних справ РП і Уряду Канади.

iv. Досягнуті якісні і кількісні результати практики– до 1500 знаків

Результати консультацій вплинули на прийняття рішення органом влади:

-18 сесією VII скликання від 24 червня 2016 року за № 18-14/VII було прийняті рішення «Про затвердження детального плану території частини села в межах земельної ділянки по вулиці Єдності» та «Про надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки релігійній

організації «Релігійної громади Парафії Покрови Пресвятої Богородиці Черкаської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату с.Білозір'я».

- 14 сесією VII скликання від 25 квітня 2016 року за № 14-4/VII було прийнято рішення «Про пониження ступеня Білозірської загальноосвітньої школи I-II ступенів № 1 Білозірської сільської ради Черкаського району Черкаської області».

У зв'язку з оптимізацією освітньої галузі Рішенням сесії Білозірської сільської ради від 04.05.2016 №14-4, понижено ступінь Білозірської загальноосвітньої школи I-II ступенів №1 Білозірської сільської ради Черкаського району, Черкаської області на школу I ступеня з 01 липня 2016 року. Видатки на утримання школи I ступеня в 2016 році склали 1 461 144 грн. На 1 січня 2017 року штат складав 21 одиницю в т.ч. педагогічних працівників 8 одиниць, працює 4 класи, навчається 59 учнів. Витрати на одного учня склали 17 818 грн. звичайно це впливає на якість освіти так як опорний навчальний заклад має достатню матеріально-технічну базу, ІКТ.

Таким чином, у результаті цих 3 консультацій була вивчена думка понад 1069 мешканців, прийняті відповідні управлінські рішення, що вплинули на надання послуг і підтримку суспільної злагоди в громаді.

Дійсно цей процес показав, що поставлені цілі обов'язково втілюються в життя і громада налаштована на виконання ще декількох запланованих проектів.

Це дуже спонукало жителів громади для написання проектів і обов'язковий результат, тому вважаємо, що цей проект показав необхідність бюджету участі.

Виходячи із необхідності врахування думки жителів, ширшого залучення мешканців до розробки ідей і проектів, які є необхідними для реалізації на території Білозірської ОТГ, у 2017 році розпочато втілення практики Бюджету участі за допомоги Фундації Польсько-Української співпраці ПАУСІ в рамках проекту «публічні бюджети від А до Я: інформування, активізація та залучення громадського суспільства. У ході реалізації проекту робочою групою напрацьовано та виконавчим комітетом Білозірської сільської ради затверджено регламентні документи щодо запровадження процесу, зокрема рішенням від 27 квітня 2017 року №56 - Положення про Бюджет участі (Громадський бюджет). Наступний крок - проведення навчальних семінарів та встановлення електронної системи «Громадський проект» на офіційному веб-сайті ОТГ для автоматизації усіх етапів бюджету участі — від подання проектів до е-голосування та звітності про реалізацію. Планується що уже в 2017 році мешканці Білозірської ОТГ візьмуть участь у прийнятті рішень щодо розподілу бюджетних коштів на реалізацію власних проектів. Відтак, у 2018 році, відібрані проекти будуть реалізовані.

v. Головні ризики впровадження практики - до 1000 знаків

Недостатня поінформованість мешканців про процедурні питання.

Можуть мати місце соціально очікувані відповіді в ході відкритого опитування в сільській місцевості.

Результат консультацій має обов'язково враховуватися представниками влади, у протилежному випадку може втрачатися віра у цей інструмент і сталість його використання.

Не завжди прийняте рішення доноситься до громадської думки та окремих учасників, що брали участь в консультаціях, в тому числі тими інформаційними каналами, завдяки яким відбувалися консультації. Тут

повинні підключатись ініціатори проведення консультацій, щоб наполягати на дотриманні процедури і самим формувати громадську думку.

Якщо втілення рішень, які консультувалися, є віддаленим у часі, не завжди оприлюднюється інформація про те, на якому етапі знаходиться справа.

Низька активність, інертність населення взагалі - при наявності можливості ініціювати проведення консультацій, нормативних документів, існуючих проблем цю можливість не використовують (чи тільки в процесі реалізації конкретного проекту).

vi. Бюджет практики, обсяги та джерела фінансування, співфінансування, внесок громади тощо

vii. Наявність публікації у ЗМІ щодо практики (посилання)

Без мешканців не вдасться. Громадські консультації як стандарт функціонування об'єднаних громад
Матеріали Проекту - <http://www.pauci.org/upload/files/Public%20Consultations%20Manual.pdf>

Без мешканців не вдасться Представники 10 об'єднаних територіальних громад з Чернігівської, Черкаської та Полтавської областей взяли участь у вступному семінарі Проекту «Без мешканців не вдасться.

Громадські консультації як стандарт функціонування об'єднаних громад».

http://pauci.org/one_news.php?id=110

Польській досвід консультацій з мешканцями Посадовці та активісти одинадцяти територіальних громад Полтавської, Чернігівської, Черкаської та Херсонської областей взяли участь у навчальному візиті до

Республіки Польща. http://pauci.org/one_news.php?id=127 Школа модераторів Посадовці та активісти об'єднаних територіальних громад пройшли навчання та отримали навички з організації та проведення публічних заходів у рамках консультацій з громадськістю. http://pauci.org/one_news.php?id=115

Зв'язок з мешканцями Об'єднані територіальні громади Черкащини за підтримки Фундації ПАУСІ продовжують вдосконалювати систему консультацій з мешканцями. У рамках Проекту «Без мешканців не вдасться. Громадські консультації як стандарт функціонування об'єднаних громад» було здійснено візит консультанта Проекту Людмили Проценко до об'єднаних громад Черкаської області, які є учасниками Проекту. http://pauci.org/one_news.php?id=138

Об'єднані громади залучають мешканців до прийняття рішень. Експерти Проекту «Без мешканців не вдасться. Громадські консультації як стандарт функціонування об'єднаних громад» відвідали об'єднані територіальні громади Черкаської області. http://pauci.org/one_news.php?id=145

Громадські консультації як стандарт функціонування об'єднаних громад. Підсумки Проекту його учасники підбили на завершальному семінарі в Ірпені, де представники громад, поділилися власним досвідом проведення перших консультацій у формі анкетування, громадських слухань тощо. Загалом, у громадах позитивно оцінили Проект, а серед його результатів назвали налагодження більш тісного співробітництва влади і місцевих жителів, зростання довіри до органів місцевого самоврядування.

http://pauci.org/one_news.php?id=160

8. ДОДАТКИ ДО ОПИСУ ПРАКТИКИ:

В форматі PDF файлу приклади напрацьованих місцевих нормативно-правових і інших релевантних документів, які допомагають його впровадженню.

- Мапа громади (масштаб 1:100000) у форматі JPG зі зазначенням населених пунктів, доріг
- До п.3.8 «Наявність публікації у ЗМІ щодо практики», якщо публікація була у друкованому вигляді, то необхідно прикріпити її скани в форматі PDF файлу. У випадку публікації у електронних ЗМІ необхідно вказати посилання.

Карта. Білозірська ОТГ.

Додатки:

- [Положення про консультації з громадськістю на території Білозірської ОТГ;](#)
- [Положення про бюджет участі;](#)
- [Цільова програма бюджету участі.](#)